

Vastaus Vaula Norrenan ja Sirpa Kauppisen sekä 23 muun valtuutetun aloitteeseen rakentamisen ylijäämämaiden hyödyntämisestä melusteiden rakentamisessa

VD/6194/00.02.00.03/2016

HP/HW/AL/NJ

Vaula Norrena ja Sirpa Kauppinen sekä 23 muuta valtuutettua ovat jättäneet seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla on yli 80 000 asukasta, jotka altistuvat yli 55 desibelin tieliikennemelulle päivittäin.

Liikenneviraston meluntorjuntaohjelmassa Vantaalta kiireisimpinä hankkeina ovat valtatie 4:n meluvallit ja -seinät alueilla Metsola- Jokivarsi, Päiväkumpu ja Hakunila; valtatie 3:n melusteet Kaivokselaan ja Vantaanlaaksoon sekä Kehä III meluseinä Kuusikkoon. Kustannusarvio on 10–20 miljoonaa euroa.

Vantaan omissa melustesuunnitelmissa kärjessä ovat muun muassa Viertolan koulu, Martinlaaksontie, Kielotie, Tikkurilantie ja Vanha Porvoontie. Kustannusarvio on 6,2 miljoonaa euroa.

Hankkeet etenevät hitaasti, koska vaadittavia miljoonia ei löydy valtion eikä kunnan kassasta. (Valtateiden meluntorjunnassa 75 % kustannuksista tulee valtiolta ja 25 % kunnalta).

Ehdotamme, että Vantaalla tutkittaisiin, miten tavallisessa pientalo- ja kerrostalorakentamisessa syntyviä ylijäämämaita voitaisiin viedä suoraan meluntorjuntaa vaativiin kohteisiin - esimerkiksi läjittämällä niitä tulevan meluvallin läheisyyteen tai viemällä suoraan meluvallityömaalle.

Nyt rakentamisen ylijäämämaita kuljetetaan kalliilla hinnalla kauas maankaatopaikalle, jossa ne läjitetään kalliilla odottamaan, että myöhemmin maat taas kuljetetaan kalliilla hinnalla paikoille, joissa meluvallia tarvitaan.

Pelkästään täyttömäkien maisemointiin varattiin Vantaalla viime vuonna 8 miljoonaa euroa.

Viemällä ylijäämämaita suoraan tarvittaviin meluvallikohteisiin voitaisiin säästää kaikkien osapuolten aikaa ja rahaa.

Näin voisimme varautua myös uusien asuinalueiden meluntorjuntaan jo etukäteen (esim. Metsolansuo, Oljemark, Byända, Hämeenkyliän kartanon alue ja laajemmin valtavyölien varret Kivistö, Keimola, Aviapolis, uusi Kaivoksela jne). Rekharalli, melu, pöly ja hiilidioksidipäästöt vähenisivät, ja meluvallin rakentamisen hintakin laskisi.

Rakentamisen materiaalihokkuuden parantaminen muun muassa ylijäämämaiden hyödyntämisellä on myös ympäristöministeriön tärkeä tavoite. Ministeriö esittää maiden hyödyntämistä rakentamisessa mahdollisimman lähellä ylijäämämaiden syntypaikkaa.

Ehdotamme että

- a) Vantaalla selvittää uusia keinoja rakentamisesta syntyvien maa-aineksien hyödyntämisestä meluvallien rakentamisessa, ja
- b) Selvittää, miten suuremmissa rakennuskohteissa melualueilla voitaisiin kannustaa rakennuttajia meluvallien ja melusteiden rakentamiseen.”

Kaupunginvaltuusto 20.6.2016 § 12

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa vastauksena seuraavaa:

Kaikki suuret liikenteen pääväylä halkovat Vantaata ja liikennemelu haittaa suuresti olevaa asutusta. Uusien asuinalueiden toteutuksen kannalta melusuojaus merkitsee usein suurta kynnysinvestointia muodostaen siten

merkittävän esteen kohteen toteuttamiselle. Valtiolla eikä kunnalla kummallakaan ei osoittaa määrärahoja erillisen melusuojauksen vaatimisiin investointeihin, vaan melusuojausta toteutetaan pääsääntöisesti suurten väylähankkeiden kuten Kehä III:n parannushankkeen tai Valkoisenlähteentien rakentamisen yhteydessä.

Maavalli on kustannustehokas tapa toteuttaa melusuojaus, mikäli tilaa on paljon, pohjaolosuhteet kantavat, kaupunki omistaa maapohjan ja työmaat ovat riittävän suuria, jotta massavirta olisi riittävä vallin viimeistelemiseksi siedettävässä aikataulussa. Hyvä esimerkki on Kehärataprojekti, jonka rakennustöissä syntyneitä ylijäämämaita sijoitettiin Hanskallion ja Lavangon maavalleihin. Siten pitkitettiin toiminnassa olevien ylijäämämaiden vastaanottoalueiden elinkaaria ja samalla voitiin vähentää eräiden melua aiheuttavien toimintojen haittoja ympäristölleen.

Meluvallin tilavaraukset tulee käytännössä tehdä jo asemakaavavaiheessa. Tiiviisti rakennetussa kaupunkirakenteessa vallin vaatima tila on suoraan pois koko asemakaavan tehokkuudesta ja rakennusoikeudesta. Kolme metriä korkea maavalli vaatii leveyssuunnassa tilaa n. 14 m, viisi metriä korkea valli n. 22 m ja Leppäkorven n. 15 m korkean vallin pohja on jo yli 60 m leveä. Maavallin luiskat tulee rakentaa loivina, jotta saavutetaan riittävä varmuus vallin sortumista vastaan, hillitään luiskien eroosiota sekä mahdollistetaan mm. nurmikon koneellinen kunnossapito päältä ajettavalla nurmenleikkurilla, mikä väistämättä kasvattaa tilantarvetta.

Kuljetukset muodostavat pääosan maarakennuksen aiheuttamasta hiilijalanjäljestä ja kustannuksista, joten läjityskohteet on tarkoituksenmukaista löytää lähellä ylijäämämaiden syntypaikkaa. Kaivumassat pitää myös kuljettaa suoraan läjityskohteeseen, koska välivarastointi kasvattaa voimakkaasti kustannuksia. Välivarastointi ei edes ole teknisesti mahdollista kaivutyön yhteydessä herkästi häiriintyvien savien osalta. Kiertotalouden kannalta edullisinta olisi sijoittaa vallirakenteisiin uusiomateriaaleja kuten purkubetoni, tuhka, auton renkaat ym., nämä tosin edellyttävät ympäristölupaa ja pitkää valmisteluprosessia.

Rakentamiskustannusten kannalta valli vaatii kantavaa maapohjaa, koska vallin suuri pinta-ala ja maamassojen paino vaikuttavat mm. pohjavahvistusten laajuuteen ja sitä kautta kustannuksiin. Pakkalassa Tulkintien varrella oleva Tuulensuunpuisto olisi ollut muuten hyvä paikka maavallille, mutta suurten pohjanvahvistus- sekä johtosiirtokustannusten vuoksi asemakaavan mukainen melusuojaus päädyttiin toteuttamaan tavanomaisella aitarakenteella. Asemakaavassa melusuojaukseen varatut alueet ovat usein merkitty erityissuojavyöhykkeiksi (EV) tai puisto- tai virkistysalueiksi. Näiden kaavamerkintöjen mukaisten maa-alueiden saaminen kaupungin haltuun edellyttää aina vapaaehtoista kauppaa maanomistajan kanssa.

Vantaalla on tällä hetkellä ainoastaan yksi toiminnassa oleva ylijäämämaiden vastaanottoalue, Pitkäsuo Petikossa, jota kuntatekniikan keskus hallinnoi ja operoi. Ylijäämämaiden vastaanotosta peritään kaupunkisuunnittelulautakunnan v. 2012 päättämä vastaanottomaksu, joka on omakustannusperusteinen. Sama maksu peritään myös kaupungin omilta työmailtakin tuoduista kuormista. Pitkäsuo tulee täyttymään kokonaisuudessaan lähivuosina. Voimassa olevassa yleiskaavassa on tämän lisäksi esitetty ainoastaan yksi uusi läjitysaluevaraus Seutulassa Kiilan alueella. Alueen käyttöönottoa rajoittaa voimakkaasti ajoyhteyden puute, koska maantie 152 (Kehä IV) toteutetaan joskus kaukana tulevaisuudessa. Vantaan maanlajityskapasiteetin rajallisuuden vuoksi massatalous on ollut jo vuosia ja tulee olemaan jatkossakin kunnallistekniikan suunnittelun ja rakentamisen keskeinen periaate. Em. perusteilla kuntatekniikan keskus selvittää systemaattisesti sekä puhtaiden ylijäämämaiden että uusiomateriaalien, kuten koulujen purkubetonit, loppusijoitusta mahdollisimman lähellä niiden syntypaikkaa. Maanlajityskustannusten minimointi auttaa myös toteuttamaan kohtuuhintaista asumista.

Pitkäsuon ja jo Kulomäen vastaanottoalueiden maisemointiin on rahastoitu pakollisiin varauksiin n. 8 milj. euroa, joka käytetään tulevaisuudessa mäkien sulkemiseen ja rakentamiseen asemakaavan ja suunnitelmien mukaiseen virkistyskäyttöön. Nykyaikaiset ylijäämämaiden vastaanottoalueet on suunniteltu ja rakennettu ainoastaan puhtaiden ylijäämämaiden loppusijoituspaikoiksi. Mäkiin on varastoitu runsaasti savimaita, joiden kaivaminen ja kuljettaminen pois ei tule olemaan millään lailla taloudellisesti eikä teknisesti perusteltua, erityisesti koska infrarakentamisessa vaikeasti hyödynnettävä savi ei valitettavasti ole katoava luonnonvara Vantaalla.

Kaupunginhallitus 12.12.2016 § 19

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa valtuutetuille Vaula Norrenalle ja Sirpa Kauppiselle sekä 23 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle kuntatekniikan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus,
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 09 8392 2427, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi